

LESBRIEF 13

Titel activiteit

Beeldtaal

Discipline

Beeldend

Doelgroep

Bovenbouw

Voor kinderen is tekenen een vorm van spel, een spontane en fantasierijke handeling die amuseert en plezier geeft.

En omdat kinderen de traditionele regels van volwassenen niet (goed) kennen, voelen ze geen belemmeringen om creatief te tekenen. Zodra kinderen opgroeien,

komen ze vaak op een punt dat ze tekenen niet meer als spel zien. En dat is het moment

dat veel volwassenen hun creativiteit verliezen, terwijl tekenen zien als manier van spelen, op iedere leeftijd een waardevolle en zinvolle activiteit is!

Een vroege voorstander van deze opvatting was de kinderarts en psycholoog Donald Winnicott. Winnicott erkende de vitale rol van spel in de psychologische en emotionele ontwikkeling van zowel kinderen als volwassenen.

In zijn boek 'Spelen en Werkelijkheid' uit 1971 schreef hij: "het is door spelen, en alleen door te spelen, dat het individuele kind of volwassene creatief kan zijn en de hele persoonlijkheid kan gebruiken. En alleen door creatief te zijn, ontdekt het individu zichzelf."

Praktisch

Duur activiteit:

30 minuten

Benodigdheden:

- Potlood
- Papier

Beschrijving

Wat gaan we doen?

We gaan een korte tekst omzetten in beelden.

Instructie

- Presenteer een korte tekst aan de leerlingen, bijvoorbeeld een aantal zinnen uit een sprookje of ander verhaal. (zie voorbeeld verhaal in bijlage 1 en versje in bijlage 2) Het is fijn als de tekst bestaat uit voorwerpen en werkwoorden.
- Laat hen vervolgens symbolen en simpele afbeeldingen bedenken waarmee ze de tekst later in beelden om kunnen zetten. Eventueel voorbeelden op internet zoeken.
- Hou het laagdrempelig en gebruik voorwerpen en werkwoorden uit de tekst. (bijvoorbeeld lopen, denken-denkballet) Vermijd abstracte begrippen zoals waarheid, doorzichtig, vertrouwen enz.

Kern

- 'Schrijven' in de vorm van tekeningen is een heel oud gebruik. De oude culturen uit Egypte of de Maya's gebruikten al hiërogliefen. Eén tekening stond voor een letter of een lettergreep. Zo werden voorwerpen of acties uitgebeeld.
- Dit gaan de leerlingen ook doen. Motiveer hen om zo min mogelijk geschreven woorden te gebruiken om de door jou gekozen tekst te tekenen en uit te beelden.
  - Ieder leerling werkt voor zichzelf.
  - Er is geen goed of fout. Iedere leerling mag het verhaal op zijn of haar eigen manier overbrengen.

Afronding

Hang alle tekeningen op en laat de leerlingen hun keuzes en interpretatie aan elkaar uitleggen. Breng een gesprek op gang.

(Deze gezamenlijk presentatie van alle tekeningen zijn een goed leermoment voor alle leerlingen. Ze leren om na te denken en horen commentaar van andere en kan reflecteren op eigen werk)

Competentie

Welke competentie staat centraal?

Creëren

- C1** kan zich een voorstelling maken van een gebeurtenis, ervaring of idee en deze uiten
C4 bedenkt en maakt ontwerpen en of concepten

Reflecteren

- R4** vergelijkt eigen ideeën en werk met die/dat van anderen

Extra tip

Denk aan de gebruikshandleiding van IKEA, die is door het hele wereld te lezen zonder tekst!

Ervaring van de kunstenaar

Op de middelbare school had ik eens moeite met de voorbereidingen voor een geschiedenisexamen. Het lukte me niet om alle details en gebeurtenissen uit het boek te onthouden. Daarom besloot ik een spiekbriefje te maken dat niet te herkennen zou zijn als spiekbriefje. Ik besloot tekeningetjes te maken van de leerstof. Tijdens het tekenen dacht ik na over dat wat ik zou tekenen, de details en de volgorde van dat wat ik tekende.

Ik was zo intensief met de leerstof bezig dat alles in mijn geheugen geprent werd.

Tijdens het examen kon ik alle vragen beantwoorden en had ik mijn spiekbriefje helemaal niet meer nodig.

Ik kreeg een tien!

Contactgegevens

Gady Mirtenbaum

06-31227578

info@gady.nl

BIJLAGE 1

VERHAAL: DE GELAARDE KAT

Er was eens een arme molenaar die drie zonen had:
Jan, Joris en Hannes.

Op een verdrietige dag ging de molenaar dood. Jan kreeg de molen, omdat hij de oudste zoon was. Joris kreeg de ezel, omdat hij de tweede zoon was. Voor Hannes, de jongste zoon, was er alleen maar een kat.

‘Ik heb ook altijd pech,’ mopperde Hannes. ‘Wat moet ik met een kat? Met een molen kun je malen en met een ezel op het land werken. Maar een kat kan alleen muizen vangen en die lust ik niet.’

Hij besloot de wijde wereld in te trekken om werk te zoeken. Hij stopte brood met kaas in een oude zak. Daarna zei hij zijn broers gedag en liep de grote weg op. De kat trippelde achter hem aan. ‘Ksst ... ga weg jij!’ riep Hannes. ‘Ik kan je niet gebruiken als ik de wijde wereld intrek.’

BIJLAGE 2

Winter

In de winter kan je schaatsen,
als er ijs ligt in de gracht.

Trek vooral een dikke broek aan,
want dan val je altijd zacht,

Tja, je kunt ook binnen spelen,
met de warme kachel aan.

Maar als er een dik pak sneeuw ligt,
is er binnen niet veel aan.

